

RUNE Enia, komunikacijska infrastruktura, d.o.o.

Partizanska cesta 109

6210 Sežana

Matična številka: 8439087000

Davčna številka: SI 36467383

Sežana: 18. 6. 2021**AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE REPUBLIKE SLOVENIJE**

Stegne 7

1000 Ljubljana

Matična številka: 1332899000

Davčna številka: SI 10482369

Zadeva: Pripombe in predlogi v zvezi z analizo upoštevni trgov 1 “Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji” in 3b “Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za izdelke za množični trg”

RUNE Enia, komunikacijska infrastruktura, d.o.o. kot operater elektronskih komunikacij in predstavnik zainteresirane javnosti uvodno pozdravlja Analizo Trga 1 s predlaganimi obveznostmi kot pomemben korak naprej. Pomembna je ugotovitev, da fizična infrastruktura konkretno Telekom Slovenije d.d. ostaja ozko grlo ter očitno pripravljenost Agencije, da obstoječo zakonodajo interpretira v duhu člena 72 EECC. Pozdravljamo tudi ugotovitve glede nezadostnosti in omejitev simetričnih ukrepov po BCRD, ki jih potrjujejo aktualne praktične težave pri pogajanjih.

Do sedaj smo bili namreč priča nevzdržni situaciji, ko so se z vsako naslednjo analizo sproščali ukrepi dostopa do omrežja Telekoma Slovenije d.d. na Trgih 3a in 3b, pri čemer pa tega sproščanja niso spremljali strožji ukrepi dostopa do produktov višje na investicijski lestvi, konkretno na ravni kanalizacije in druge fizične infrastrukture. Z navedenimi opustitvami je Agencija doslej zamujala priložnost za dejansko uvedbo infrastrukturne konkurence ne le v gosto poseljenih urbanih območjih, temveč tudi na podeželju.

V nadaljevanju podajamo svoje pripombe in predloge v zvezi z analizo upoštevni trgov “Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji” in 3b “Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za izdelke za množični trg”, kakor sledi:

1. Obveznosti dostopa do kanalizacije in druge fizične infrastrukture

Strinjamo se z zaključki Agencije, da simetrična regulacija po BCRD zaradi potrebe po določanju cene za vsako lokacijo v primeru večjih investicij ne pride v poštev. Zgolj OPTM regulacija lahko zagotovi predvidljivost investicij za večje projekte, kar jasno izhaja iz uvodne izjave (187) EECC, skladno s katero je »potrben poseben popravni ukrep v tistih okoliščinah, kadar je gradbeniška infrastruktura v lasti podjetja, ki je določeno kot podjetje s pomembno tržno močjo. Kadar gradbeniška infrastruktura obstaja in jo je mogoče ponovno uporabiti, so pozitivni učinki doseganja učinkovitega dostopa do nje pri postavitvi konkurenčne infrastrukture zelo visoki, zato je treba zagotoviti, da je dostop do takšne infrastrukture mogoče uporabiti kot samostojen popravni ukrep za izboljšanje konkurenčne dinamike.« Pri tem pozdravljamo opažanje, da je kanalizacija drugih operaterjev, dostopna prek simetrične regulacije, geografsko omejena.

2. Omejevanja dostopa do kanalizacije glede na hierarhijo v omrežju

V tem kontekstu pa opozarjamo, da skladno s Členom 72(2) EECC fizična infrastruktura ne predstavlja nujno dela upoštevnega trga, saj je ukrep mogoče naložiti »ne glede na to, ali so sredstva, na katera vpliva obveznost, del upoštevnega trga v skladu z analizo trga, pod pogojem, da je obveznost potrebna in ustrezna za izpolnjevanje ciljev« EECC. Med te cilje sodijo spodbujanje povezljivosti in dostop do zelo visokozmogljivih omrežij ter njihova uporaba s strani vseh državljanov in podjetij Unije, podpiranje konkurence pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti, vključno z učinkovito konkurenco na področju infrastrukture ter podpiranje interesov državljanov Unije z zagotavljanjem povezljivosti ter splošne razpoložljivosti in uporabe zelo visokozmogljivih omrežij in elektronskih komunikacijskih storitev, z omogočanjem čim večjih koristi pri izbiri, ceni in kakovosti na podlagi učinkovite konkurence.

Glede na povedano pozdravljamo politiko Agencije, da prepreči dosedanje absurdno zavračanje dostopa do kanalizacije, ki je arbitrarno določena kot »hrbtenična«. Vendar pa hkrati opozarjamo, da varovalke, ki jih predvideva Agencija, ne gredo dovolj daleč.

Prvič, pristop Agencije temelji na odgovoru na vprašanje, »kateri deli omrežja se štejejo za dostopovni del«. To je po glede na zgoraj citirano določbo Člena 72(2) EECC nepotrebno, saj je bistveno, da kanalizacija vpliva na konkurenčni položaj na reguliranem trgu skozi zagotavljanje dodatne infrastrukturne konkurence, ne pa kje ta kanalizacija v hierarhiji omrežja leži. Z vidika EECC je tako napačna naslednja ugotovitev Agencije: »Ker pa je obveznost naložena na trgu 1, ki

pomeni lokalni dostop, deli omrežja, ki so v hierarhiji višje, kot so točke dostopa (tipično prva aktivna oprema), sploh niso del tega trga, torej obveznost ne more veljati za komunikacijske objekte, ki so v hierarhiji omrežja višje kot prva aktivna oprema.«

Drugič, tudi če Agencija vztraja, da se ukrepi omejijo na kanalizacijo, ki se uporablja za dostopovno omrežje, mora biti bistveno, da želi iskalec dostopa določeno kanalizacijo uporabiti za gradnjo lastnega dostopovnega omrežja, ne pa, da je kanalizacijo za te potrebe že uporabil Telekom Slovenije d.d. (»ker ga tudi sam lastnik vsaj deloma uporablja za ta namen«) oziroma se glede lastne uporabe še ni izjasnil (»trase, v katerih še ni položen noben kabel«). Tak pristop je očitno diskriminatoren in protiustaven, saj iskalcu dostopa prepoveduje projektirati omrežje glede na lastne ekonomske potrebe, s čimer ga brez kakršnegakoli razumnega razloga razen omejevanja konkurence v korist Telekoma Slovenije d.d. omejuje pri svobodni gospodarski pobudi.

Če torej želi Agencija omejiti uporabo na dostopovno omrežje in s tem vzpodbujati gradnjo lastne kanalizacije na hrbtničnih povezavah, je edini legitimni kriterij lahko ta, da gre za »kabelsko kanalizacijo od funkcijske lokacije iskalca dostopa do končnih uporabnikov ne glede na tehnologijo omrežja«, ne pa dejanska uporaba (ali neuporaba) določenega odseka kanalizacije s strani Telekoma Slovenije d.d. za dostopovne povezave. Z drugimi besedami, bistvena je lahko kvečjemu hierarhija v omrežju iskalca dostopa, ne pa Telekoma Slovenije d.d.

3. Ugotavljanje sedanje in bodoče zasedenosti kanalizacije

Predlagana ureditev žal ne odpravlja obstoječih problemov glede sedanje in še zlasti bodoče zasedenosti kanalizacije, kar Telekomu Slovenije d.d. v praksi omogoča pavšalne ocene glede zasedenosti ter sklicevanje na ad hoc ali celo neobstoječe načrte, ki jih pod pretvezo poslovne skrivnosti ni dolžan niti razkriti. Tovrstne manipulacije v praksi redno preprečujejo dostop do kanalizacije, zato jih je z odločbo nujno preprečiti. Prav tako je treba poudariti, da sistem, v katerem si lahko Telekom Slovenije d.d. sam zase rezervira kanalizacijo brez vsakršnih stroškov, isti postopek pa iskalcem dostopa ni na voljo, očitno krši obveznost enakega obravnavanja.

Posledično bi v točki 8.3., ki ureja obveznost enakega obravnavanja, Agencija morala izrecno zahtevati vzpostavitev systema rezervacij in zasedanja kanalizacije, ki bi veljal na enak način za iskalce dostopa in Telekomovo notranjo organizacijsko enoto oziroma partnersko podjetje, ki gradi omrežje. Glede na dosedanje obnašanje Telekoma Slovenije d.d., na katerega smo opozorili v postopkih reševanja sporov, namreč ne moremo pričakovati dobrovernega obravnavanja zahtev

iskalcev dostopa do kanalizacije.

4. Cena kanalizacije in drogov

Pozdravljamo predlagamo znižanje cen kanalizacije in drogov na osnovi lastnega BU LRIC+ modela Agencije. Vendar pa hkrati opozarjamo, da zaračunavanje predlaganih polnih cen ne glede na uporabljen presek kanalizacije oziroma zasedenost ni primerno. Posledično predlagamo razumno rešitev, da se v primeru delne zasedenosti obračuna le sorazmerni del cene, vendar ne manj kot 1/3 cene celotne kanalizacije.

RUNE ENIA d.o.o.

Goran Živec - direktor